

Prijedlog

**PROGRAM RADA
TURISTIČKE ORGANIZACIJE DANILOVGRAD
SA FINANSIJSKIM PLANOM
za 2023. godinu**

Decembar 2022. godine

Broj: 074-297/I

S A D R Ź A J

UVOD	4
1. OPŠTE INFORMACIJE O TO DANILOVGRAD	5
1.1 Osnivanje	5
1.2 Djelatnost	5
1.3 Organi organizacije	6
1.4 Prihodi	6
1.5 Osnovna sredstva	6
1.6 Zaposleni	6
2. PODSTICANJE OPORAVKA TURISTIČKOG PROMETA SA AKCENTOM NA PRIORITETNA EMITIVNA TRŽIŠTA	7
2.a. Informativno propagandna djelatnost	7
2.a.1. Digitalni marketing	7
2.a.2. Turističko informativni punktovi	7
2.a.3. Promotivne kampanje	7
2.a.4. Studijske grupe novinara i turoperatora	7
2.a.5. Sajamski nastupi	8
2.b. Izrada promotivnog materijala.....	8
2.b.1 Reprint turističke mape	8
2.b.2 Reprint flajera vjerski turizam	8
2.b.3 Reprint flajera aktivni odmor	8
2.b.4. Reprint flajera Rijeka Zeta – Part prirode	8
2.c. Izrada video materijala i suvenira	8
2.c.1 Izrada video – foto materijala	8
2.c.2 Izrada suvenira	8
3. JAČANJE KAPACITETA I STVARANJE KVALITETNE OSNOVE ZA PLANIRANJE AKTIVNOSTI.....	9
3.a. Praćenje turističkog prometa I istraživanje tržišta	9
3.a.1 Monitoring	9
3.a.2 Anketa turista.....	11
3.a.3 Suzbijanje sive ekonomije	12
3.b. Inicijativa, koordinacija, edukacija	12
3.b.1 Inicijativa i koordinacija	12
3.b.2 Svjetski dan planete zemlje – 22. april	12
3.b.3 Svjetski dan turizma - 27. septembar	12
3.b.4 Problemi/ograničenja sa kojima se TO Danilovgrad suočava i aktivnosti koje planira realizovati u pravcu njihovog prevazilaženja	12
4. ORGANIZOVANJE MANIFESTACIJA	12
4.1 Obilježavanje početka ljetnje turističke sezone	13
4.2 Dani Svetog Vasilija Ostroškog	13
4.3 Akcija za čistiji i ljepši grad	13
4.4 Manifestacija Rijekom Zetom	13
4.5 Prvenstvo Crne Gore u dramskom biciklizmu	13
4.6 Dani divljeg šipka Zagarač	13

4.7 Najbolji u turizmu	13
4.8 Organizovanje i finansiranje drugih manifestacija i događaja	13
5. PODSTICANJE DIVERZIFIKACIJA I INOVACIJA PROIZVODA I UNAPREĐENJE KVALITETA TURISTIČKOG PROIZVODA KROZ EFIKASNO UPRAVLJANJE DESTINACIJOM	14
5.a. Projekti za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude	14
5.a.1. Turistička signalizacija	14
5.a.2. Poboljšanje uslova boravka u ruralnom području	14
5.a.3. Ulaganje u turističku infrastrukturu	14
5.a.4. Foto – konkurs Prirodne ljepote Danilovgrada	14
5.a.5. Akcija “Danilovgradskim stazama”	14
6. PROJEKTI VALORIZACIJE KULTURNE BAŠTINE	15
6.1 Projekti za arheološka istraživanja, konzervatorske i restauratorske radove, rekonstrukciju i promociju kulturnih dobara	15
FINANSIJSKI PLAN TO DANILOVGRAD ZA 2023. GODINU	16
1. Planirani prihodi TO Danilovgrad za 2023. godinu	16
2. Detaljan prikaz rashoda TO Danilovgrad za 2023. godinu	17

UVOD

Program rada Turističke organizacije Danilovgrad (u daljem tekstu: TO Danilovgrad) rađen je na osnovu djelatnosti predviđenih Zakonom o turističkim organizacijama, Odlukom o osnivanju TO Danilovgrad, Statutom TO Danilovgrad i smjernicama Nacionalne turističke organizacije Crne Gore (u daljem tekstu: NTOCG).

Predhodni period je bio veoma nepredvidljiv, obzirom na okolnosti koje su zadesile kako nas tako i cijeli svijet, i pored toga uspjeli smo da obezbijedimo uslove za stabilno funkcionisanje organizacije. Nadamo se da će turistička sezona 2023. ispuniti naša očekivanja i da će se nastaviti trend rasta broja dolazaka turista, ali u značajnoj mjeri moramo biti oprezni i racionalno planirati kako prihode, tako i rashode koji su uslovljeni dešavanjima na globalnom nivou. Prilikom izrade Programa rada vodili smo računa da objektivno sagledamo sve faktore uticaja i da u skladu sa trenutnim stanjem pripremimo realnu projekciju.

Uloga TO Danilovgrad u 2023. godini biće, kao i u dosadašnjem periodu, sveobuhvatna promocija turističke regije danilovgradske opštine kao destinacije sa raznovrsnim i kvalitetnim turističkim proizvodom, informisanje turista, organizacija brojnih tradicionalnih manifestacija, promotivni nastupi sa NTO CG i LTO-a (u zavisnosti od finansijske i epidemiološke situacije), programima Ministarstva ekonomskog razvoja i opštine Danilovgrad, zastupanje interesa turističke privrede u okviru funkcija i ovlašćenja TO Danilovgrad i sl.

Prioritet razvojne djelatnosti TO Danilovgrad i dalje će biti rad na servisu za unapređenje opštih uslova boravka turista, podizanju kvaliteta turističkih usluga, očuvanju i valorizaciji izvornih vrijednosti na području grada, organizovanju turističkih, kulturnih i drugih manifestacija.

1. OPŠTE INFORMACIJE O TO DANILOVGRAD

1.1. Osnivanje

Turistička organizacija opštine Danilovgrad osnovana je Odlukom o osnivanju Turističke organizacije opštine Danilovgrad ("Sl. List RCG – Opštinski propisi ", br. 22/05), TO Danilovgrad ima status pravnog lica, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom, Odlukom i Statutom TO Danilovgrad. Sjedište Turističke organizacije je u Danilovgradu, ul. Sava Burića br. 1.

1.2. Djelatnost

Zadaci (djelatnosti):

- 1) unapređenje i promocija izvornih vrijednosti područja opštine Danilovgrad u funkciji razvoja turizma;
- 1a) prikupljanje i ažuriranje podataka o turističkoj ponudi opštine i njihovo objavljivanje na svojoj internet stranici;
- 1b) učešće u realizaciji projekata za razvoj i diverzifikaciju turističke ponude;
- 2) stvaranje uslova za aktiviranje turističkih resursa na teritoriji opštine Danilovgrad;
- 3) saradnja sa pravnim licima i fizičkim licima, udruženjima i nevladinim organizacijama koje za predmet poslovanja imaju turističku i ugostiteljsku ili njoj komplementarnu djelatnost u cilju dogovaranja, utvrđivanja i sprovođenja politike razvoja turizma i poboljšanja uslova boravka turista na teritoriji opštine Danilovgrad;
- 4) podsticanje, koordiniranje i organizovanje kulturnih, umjetničkih, zabavnih, privrednih, sportskih i drugih događaja i manifestacija, koje doprinose obogaćivanju turističke ponude;
- 5) podsticanje aktiviranja područja opštine koja nijesu ili su nedovoljno uključena u turistički promet;
- 6) podsticanje i organizovanje akcija usmjerenih na zaštiti i očuvanju turističkog prostora, životne sredine i kulturnog nasljeđa,
- 7) realizovanje programa aktivnosti boravka studijskih grupa i novinara iz Crne Gore i van Crne Gore na teritoriji opštine Danilovgrad
- 8) pružanje informacija gostima o raspoloživim smještajnim kapacitetima u primarnim i komplementarnim ugostiteljskim objektima, ugostiteljskim objektima za pružanje usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića i kapacitetima privatnog smještaja, kulturnim manifestacijama, događajima i drugim servisnim informacijama o turističkim uslugama na teritoriji opštine;
- 9) pružanje informacija o radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovine i drugih informacija potrebnih za boravak turista;
- 10) posredovanje i pružanje pomoći prilikom rezervacije i davanje informacija o smještajnim kapacitetima ako u opštini Danilovgrad ne postoji registrovana turistička agencija;
- 11) dostavljanje prijave i odjave boravka u skladu sa zakonom;
- 12) organizovanje turističko-informativnih biroa u turističkim mjestima, za koje ocijeni potrebu;
- 13) prikupljanje i obrada podataka (dnevna, nedjeljna i mjesečna) o turističkom prometu i njihovoj strukturi na području opštine, kao i izrada mjesečnog izvještaja o turističkom prometu za potrebe nadležnog organa za poslove statistike i Nacionalne turističke organizacije;
- 14) saradnja sa organima i tjelima opštine Danilovgrad u cilju donošenja i sprovođenja lokalnih mjera za poboljšanje uslova boravka turista na teritoriji opštine Danilovgrad;
- 15) saradnja sa lokalnim udruženjima i nevladinim organizacijama iz oblasti turizma i ugostiteljstva i njima komplementarnim djelatnostima;

- 16) saradnja sa drugim lokalnim turističkim organizacijama u Crnoj Gori;
- 17) sprovođenje anketa i drugih istraživanja u cilju utvrđivanja ocjene kvaliteta turističkog proizvoda na teritoriji opštine Danilovgrad;
- 18) izrada izvještaja i informacija za potrebe Nacionalne turističke organizacije, kao i potrebe lokalne samouprave;
- 19) izrada turističko-propagandnog i drugog informativnog materijala;
- 20) vođenje evidencije u cilju kontrole izdavanja i korišćenja smještajnih jedinica u vikend stanovima, u saradnji sa organima lokalne uprave i sačinjavanje izvještaja koji najmanje dvomjesečno dostavlja Ministarstvu;
- 21) vođenje evidencije o naplati boravišne takse, izletničke, turističke takse i članskog doprinosa;
- 22) procjena neobuhvaćenog turističkog prometa na nivou opštine;
- 23) dostavljanje godišnjeg plana za unaprijeđenje i razvoj turizma na uvid i odobrenje Nacionalnoj turističkoj organizaciji;
- 24) obavljanje i drugih poslova u cilju promocije turističkog proizvoda na teritoriji opštine Danilovgrad;
- 25) saradnja sa istim ili sličnim organizacijama van Crne Gore.

1.3. Organi organizacije

Organi organizacije su:

1. Skupština – ima predsjednika i 16 članova;
2. Izvršni odbor – ima predsjednika i 6 članova;
3. Nadzorni odbor - ima predsjednika i 2 člana;
4. Predsjednik – dužnost predsjednika Turističke organizacije obavlja predsjednik Skupštine organizacije.

1.4. Prihodi

Organizacija ostvaruje prihode iz sljedećih izvora:
Boravišne takse, u skladu sa posebnim zakonom,
Članskog doprinosa, u skladu sa posebnim zakonom,
Izletničke takse, u skladu sa posebnim zakonom,
Sredstava budžeta,
Dobrovoljnih priloga (donacija),
Kredita i iz drugih izvora u skladu sa zakonom

1.5. Osnovna sredstva

Osnovna sredstva TO Danilovgrada: oprema u poslovnim prostorijama, oprema u 2 (dva) Turističko informativna punkta i dva putnička automobila marke Citroen C4 i Ford Focus.

1.6. Zaposleni

TO Danilovgrad zapošljava 3 radnika na neodređeno vrijeme, jedno lice na mandate od četiri godine, dok na određeno vrijeme u sezoni radi do 3 radnika. U 2023. godini broj zaposlenih tokom sezone će zavisi od intenziteta turističke sezone.

2. PODSTICANJE OPORAVKA TURISTIČKOG PROMETA SA AKCENTOM NA PRIORITETNA EMITIVNA TRŽIŠTA

2.a. Informativno propagandna djelatnost

TO Danilovgrad obavlja informativno propagandnu djelatnost i sarađuje sa svim subjektima na području opštine u cilju bolje turističke valorizacije, promocije i kvalitetnije ponude. Prikupljanje podataka i informacija o cjelokupnoj turističkoj ponudi preduslov je za obavljanje blagovremene i tačne informisanosti.

2.a.1. Digitalni marketing

Jedan od osnovnih zadataka turističke organizacije je pružanje informacija turistima. Imajući u vidu značaj društvenih mreža kako za informisanje tako i za promociju, tokom 2023. godine je planirano dodatno angažovanje u ovom dijelu. Digitalni kanali na kojima će se promovisati turistička ponuda opštine Danilovgrad će biti društvene mreže Facebook i Instagram. Promocija na društvenim mrežama će se odvijati u kontinuitetu od strane zaposlenih ili posebno angažovanih lica za ovu aktivnost. Rok: U kontinuitetu; Indikator: Minimum 80 (organskih) objava na društvenim mrežama.

2.a.2. Turističko informativni punktovi

U cilju bolje informisanosti, ali i naplate izlezničke takse u toku ljetnje turističke sezone 2023. godine TO Danilovgrad će otvoriti 2 (dva) Turističko informativna punkta koji se nalaze u mjestu Vinići i kod Donjeg manastira Ostrog. Frekvencija turista tokom sezone na ovim mjestima je izuzetno velika. U info punktovima osim dobijanja informacija i reklamnog propagandnog materijala, vrši se gotovinska naplata i prikupljanje vaučera od turističkih agencija koje su u obavezi da plate izletničku taksu. Realizacija aktivnosti je planirana za II i III; Indikator: Otvoreni info punktovi u skladu sa planom.

2.a.3. Promotivne kampanje

Tokom 2023. godine TO Danilovgrad će nastaviti digitalnu kampanju za manifestacije koje organizuje TO Danilovgrad ili ima ulogu suorganizatora, kao i aktivnosti koje doprinose unapređenju turističkog potencijala. Aktivnosti će se sprovesti putem digitalnih marketinških kanala u cilju održavanja kontakta sa potencijalnim turistima.

U saradnji sa NTO CG i drugim LTO radiće se na realizaciji promotivnih aktivnosti putem digitalnog marketinga tokom cijele godine, a sve to u skladu sa Programom digitalnog marketinga NTO CG za period 2022-2023. godine.

Organizacija konferencija za novinare, pripremanje PR tekstova i saopštenja za medije, organizacija intervjua, gostovanja u emisijama će takođe biti redovne aktivnosti koje će sprovoditi TO Danilovgrad.

Rok: II III i IV kvartal; Indikator: Minimum 100 000 impresija sa minimum 50.000 unikatnih korisnika interneta.

2.a.4. Studijske grupe novinara i turoperatora

Organizacija putovanja novinara, blogera, influensera i fotografa sa ključnih emitivnih tržišta u cilju njihovog upoznavanja sa destinacijom i kasnijeg izvještavanja je važna aktivnost koja doprinosi boljoj vidljivosti destinacije. Putovanja će se organizovati u saradnji sa NTO CG i nadležnim ministarstvom.

Vodiće se računa da novinarska putovanja obuhvate sve djelove opštine Danilovgrad koji mogu generisati turistički promet. Ovaj način promocije predstavlja važnu aktivnost koja doprinosi promociji opštine. Organizacija putovanja predstavnika turoperatora predstavlja dobar način upoznavanja turoperatora sa ugostiteljskom i turističkom ponudom grada. Osim toga pruža mogućnost domaćim ponuđačima da u direktnom kontaktu sa stranim turoperatorima pokušaju uspostaviti poslovnu saradnju.

Rok: U kontinuitetu; Indikator: Minimum 20 učesnika na studijskim putovanjima predstavnika medija i turoperatora.

2.a.5. Sajamski nastupi

Cilj nastupa na sajmovima je povećanje broja gostiju sa prioriternih emitivnih tržišta. Marketinški naponi će biti, kao i predhodnih godina, fokusirani na zemlje regiona. S tim u vezi TO Danilovgrad će se predstaviti na sajmu turizma u Beogradu "ITF", dok će se učesće na drugim sajmovima donositi u skladu sa finansijskom situacijom, kao i najavama i obavještenjima organizatora. Rok. U kontinuitetu.

2.b. Izrada promotivnog materijala

2.b.1. Reprint Turističke mape

Imajući u vidu izraženu potrebu turista za informacijama o turističkoj ponudi Danilovgrada, TO Danilovgrad je uradila mapu koja obuhvata osnovne informacije. Planiramo da dopunimo mapu sa informacijama koje će obuhvatiti veći dio turističke ponudi opštine. Rok: u skladu sa potrebama; Indikator: Minimum 500 distribuiranih mapa u turističkim info puntovima i na sajmovima i prezentacijama.

2.b.2. Reprint flajera vjerski turizam

TO Danilovgrad planira reprint postojećih flajera manastira Ostrog i Ždrebaonik. Rok: u skladu sa potrebama; Indikator: Minimum 500 distribuiranih mapa u turističkim info puntovima, na sajmovima i prezentacijama.

2.b.3. Reprint flajera aktivni odmor

TO Danilovgrad planira reprint postojećeg flajera za aktivni odmor. Rok: u skladu sa potrebama; Indikator: Minimum 200 distribuiranih mapa u turističkim info puntovima, na sajmovima i prezentacijama.

2.b.4. Reprint flajera Rijeka Zeta- Park prirode

TO Danilovgrad planira reprint postojeće flajera Rijeke Zete (Parka prirode). Rok: u skladu sa potrebama; Indikator: Minimum 200 distribuiranih mapa u turističkim info puntovima, na sajmovima i prezentacijama.

2.c. Izrada video materijala i suvenira

2.c.1. Izrada video-foto materijala

TO Danilovgrad planira da novim serijalom fotografija dopuni postojeću foto arhivu. Rok: U skladu sa potrebama; Indikator: Minimum 50 distribuiranih novih fotografija

2.c.2. Izrada suvenira

Izrada suvenira je veoma značajna u promotivne svrhe. TO Danilovgrad planira da uradi magnete sa određenim motivima kulturno istorijskog nasleđa i turističkim atrakcijama. Rok: U skladu sa

potrebama; Indikator: Minimum 500 distribuiranih materijala u turističkim info biroima i na sajmovima i prezentacijama.

3. JAČANJE KAPACITETA I STVARANJE KVALITETNE OSNOVE ZA PLANIRANJE AKTIVNOSTI

3.a Praćenje turističkog prometa i istraživanje tržišta

3.a.1. Monitoring

Aktivnosti TO Danilovgrad vezane za evidentiranje prometa turista i strukture gostiju u svim turističkim subjektima, nastaviće se tokom cijele godine. Dostavljanje podataka NTO CG, Ministarstvu ekonomskog razvoja, opštini Danilovgrad će biti redovna aktivnost. Rok: U kontinuitetu: Indikator: Dostavljeno brojno stanje NTOCG svakog petka kao i Monstatu na mjesečnom nivou.

U nastavku su date tabele sa statističkim podacima u skladu sa Smjernicama NTO CG:

Tabela 1. Dolasci i ostvarena noćenja stranih turista.

Naziv zemlje pripadnosti	Dolasci i ostvarena noćenja stranih turista u opštini									
	Dolasci turista u opštini		Ostvarena noćenja u opštini		Pros. dužina boravka u danima		Struktura u %		INDEX-i	
							turisti	noćenja	turisti	noćenja
2021	2022	2021.	2022.	2021	2022					
EVROPA	1.018	1.202	22.458	27.506	555	725	96,9	96,98	118,07	122,5
Srbija	261	208	6.681	6.995	25	33	16,8	24,7	79,7	104,7
Bosna i Hercegovina	187	137	2.882	3.026	17	22	11,1	10,7	73,3	104,9
Albanija	247	160	4.259	2.309	17	14	12,9	8,1	64,8	54,2
Rusija	55	152	1.432	3.923	26	21	12,2	13,7	276,3	273,8
Makedonija	42	40	1.508	1.669	35	41	3,2	5,9	95,2	110,7
Kosovo	48	24	1.070	719	22	30	1,9	2,4	50	67,2
Turska	77	114	1.651	2.136	21	19	9,1	7,5	148	129,4
Njemačka	31	151	773	2.658	25	17	12,1	9,4	487	343,6
Ukrajina	6	12	220	905	37	75	0,9	3,2	200	411,4
Hrvatska	25	37	645	674	26	18	2,9	2,4	148	104,5
Švajcarska	4	6	184	144	46	24	0,5	0,5	150	78,3
Italija	7	9	90	228	13	25	0,7	0,8	128	253,4
Bugarska	1	5	3	141	3	28	0,4	0,5	500	470
Austrija	4	6	240	32	60	5	0,4	0,1	150	13,3
Velika Britanija	1	5	26	220	26	44	0,4	0,8	500	846,2
Slovenija	11	15	495	472	45	31	1,2	1,7	136	95,3
Poljska	8	7	76	73	9	10	0,6	0,25	87,5	96,1
Kazahstan	4	0	69	0	17	0	0	0	0	0

Grčka	1	8	1	216	1	27	0,6	0,8	800	216
Francuska	7	27	37	359	5	13	2,2	1,3	385	970
Moldavija	2	1	88	60	44	60	0,1	0,21	50	68,2
Češka	1	20	22	21	22	1	1,6	0,07	2000	95,4
Belgija	2	7	14	17	7	2	0,6	0,05	350	121,4
Rumunija	2	6	12	103	6	17	0,4	0,36	300	858,3
Holandija	0	23	0	201	0	9	1,8	0,7	0	0
Švedska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Španija	0	2	0	2	0	1	0,2	0,003	0	0
Mađarska	0	6	0	18	0	3	0,4	0,06	0	0
Slovačka	0	1	0	1	0	1	0,1	0,003	0	0
Island	0	1	0	90	0	90	0,1	0,31	0	0
Izrael	0	6	0	45	0	7	0,4	0,15	0	0
Danska	0	3	0	15	0	5	0,2	0,05	0	0
Letonija	0	1	0	2	0	0	0,1			0
Bjelorusija	0	1	0	10	0	10	0,1	0,03	0	0
Ostale evropske zemlje	0	1	0	22	0	22	0,1	0,07	0	0
VANEVROPSKE zemlje	30	39	1.191	859	380	148	3,14	3,02	130	72,1
USA	9	18	430	297	48	16	1,5	1,05	100	69,1
Kanada	3	9	210	342	70	38	0,7	1,20	300	162,8
Argentina	2	0	65	0	32	0	0	0	0	0
Južna Afrika	3	0	90	0	30	0	0	0	0	0
Mongolija	6	0	140	0	23	0	0	0	0	0
Japan	1	0	90	0	90	0	0	0	0	0
Kina	5	2	136	37	27	18	0,2	0,13	0	27,2
Liban	1	0	60	0	60	0	0	0	0	0
Južna Koreja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ujedinjeni Arapski Emirati	0	1	0	30	0	30	0,1	0,10	0	0
Ostale Azijske zemlje	0	5	0	100	0	20	0,4	0,35	0	0
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	0	2	0	12	0	6	0,2	0,04	0	0
Ostale zemlje Okeanije	0	2	0	41	0	20	0,2	0,14	0	0
									0	
Ukupno:	1.048	1.241	23.689	28.365	935	873	100	100	118,4	119,6

Tabela 2. Dolasci turista i ostvarena noćenja u kolektivnom i privatnom smještaju.

Dolasci turista i ostvarena noćenja u opštini						
Vrsta smještaja	Dolasci turista		Ostvarena noćenja		Index dolasci	Index noćenja
	2021.	2022.	2021.	2022.		
Kolektivni smještaj	1.064	1.992	2.293	3.420	187,2	149,1

(hoteli slični smještajni kapaciteti)						
Privatni smještaj	1.048	1.262	23.689	28.084	120,4	118,5
Ukupno	2.112	3.254	25.982	31.504	154,1	121,3

Tabela 3. Dolasci turista i ostvarena noćenja u kolektivnom i privatnom smještaju po mjesecima.

Broj dolazaka i ostvarenih noćenja u kolektivnom i privatnom smještaju						
Period	Dolasci		Ostvarena noćenja		Index dolasci	Index noćenja
	2021.	2022.	2021.	2022.		
januar	88	50	1.564	1.547	62,5	98,9
februar	123	106	1.786	2.033	86,2	113,8
mart	183	121	2.265	2.161	66,1	95,4
april	129	195	1.782	2.336	151,2	131,1
maj	193	224	2.369	2.395	116,1	101,1
jun	228	250	2.864	2.673	109,5	93,3
jul	367	476	4.015	2.973	129,7	74,4
avgust	315	689	3.774	4.366	218,7	115,6
septembar	203	478	2.275	3.702	235,5	162,7
oktobar	135	329	1.608	2.400	243,7	149,2
novembar	148	162	1.680	2.655	109,4	158,1
decembar	77	194	2.024	2.263	251,8	111,8
Ukupno	2.189	3.274	28.006	31.504	149,6	112,5

U skladu sa Smjernicama NTO CG za potrebe plana data je i tabela ostvarenih prihoda TO Danilovgrad po mjesecima

Tabela 4. Namjenski prihodi TO Danilovgrad.

Namjenski prihodi TO Danilovgrad											
Period	Boravišne takse		Indeksi	Članski doprinos		Indeksi	Izletnička takse		Ukupni namjenski prihodi		Indeksi
	2021.	2022.		2021.	2022.		2021.	2022.	2021.	2022.	
Jan.	331,68	382,56	115,3	293,85	859,80	292,5	0	33	625,53	1.275,36	204
Feb.	630,96	629,12	99,7	352,95	1.186,20	336,1	77	48	1.060,91	1.863,32	175,7
mart	683,68	526,88	77,1	3.610,77	220,50	6,10	63	421	4.357,45	1.168,38	26,8
april	422,40	507,36	120,1	354,39	80,70	22,7	140	1.940	916,79	2.527,56	275,7
maj	633,60	622,40	98,2	758,85	43,20	5,69	2.032	6.011	3.424,45	6.676,60	194,9
jun	622,56	623,84	100,2	349,20	21,00	6,01	2.016	6.725	2.987,76	3.632,60	121,5
jul	648,48	664,00	102,4	340,20	13.196,73	3881,2	2.142	6.437	130,68	20.297,73	15613
Avg.	360,00	1.054,16	292,8	340,50	5.142,27	1512	2.456	7.363	3.156,50	9.352,93	296,3
Sept.	574,76	788,88	137,2	16.030,98	2.295,11	14,31	1.201	5.263	18.080,13	8.346,99	46,2
Okt.	352,64	931,60	264,2	2.552,54	1.259,40	49,33	1.371	3.475	4.276,18	5.666,00	132,5
Nov.	536,32	621,48	115,8	1.245,79	402,87	32,3	345	702	2.127,11	1.726,35	81,1
Dec.	848,16	691,44	81,5	444,87	461,00	103,8	171	269	1.464,03	1.421,44	97,1
Ukupno	5.260,7	8.043,72	152,9	26.116,38	25.168,78	96,37	12.014	38.669	45.334,13	71.881,50	158,5

Najviše boravišne takse u opštini Danilovgrad uplatili su: hotel „Zeta”, hotel “Sokoline”, hotel “Perjanik” i drugi davaoci privatnog smještaja.

3.a.2. Anketa turista

Kako bi unapredili turističku ponudu za naredni period TO Danilovgrad planira da sprovede istraživanje turista. Istraživanjem bi se stvorila kvalitetna osnova za praćenje rezultata koji su ostvareni preduzetim mjerama i aktivnostima, kao i osnova za donošenje odluka o marketing

aktivnostima za naredni period. Rok: II i III kvartal; Indikator: Sprovedeno istraživanje i dostavljen izvještaj.

3.a.3. *Suzbijanje sive ekonomije*

TO Danilovgrad će u saradnji sa opštinom Danilovgrad preduzeti mjere i aktivnosti u cilju suzbijanja sive ekonomije tokom turističke sezone. Rok: III i IV kvartal; Indikator: Minimum 5 novih registracija individualnog smještaja.

3.b. *Inicijativa, koordinacija, edukacija*

3.b.1. *Inicijativa i koordinacija*

TO Danilovgrad će inicirati aktivnosti koje doprinose unapređenju turističke ponude, sarađivati sa organima i tijelima lokalne uprave u cilju donošenja i sprovođenja lokalnih mjera za poboljšanje uslova boravka turista na teritoriji opštine.

Nastavak saradnje sa nadležnim Ministarstvom ekonomskog razvoja, NTOCG, LTO i svim subjektima sa područja opštine i države koji na direktan i indirektan način učestvuju u kreiranju turističke ponude, je osnova za uspješan i kvalitetan rad. Rok: U kontinuitetu; Indikator: Minimum po jedan održani sastanak sa predstavnicima NTO CG, Ministarstva ekonomskog razvoja, pojedinim LTO.

3.b.2. *Svjetski dan planete Zemlje – 22.april*

TO Danilovgrad planira da obilježi Svjetski dan planete Zemlje, akcijom pod nazivom „Za ljepši Danilovgrad“, kojom će obuhvatiti čišćenje određenih lokacija na teritoriji naše opštine. Cilj akcije je edukativnog karaktera, podizanje svijesti ljudi o zaštiti životne sredine i brige o njenom očuvanju. Rok: 22. april; Indikator: Minimum 500 posjetilaca.

3.b.3. *Svjetski dan turizma - 27. septembar*

Obilježavanje Svjetskog dana turizma organizovaće se u skladu sa zvaničnom temom UNWTO-a za 2023. godinu. Rok: 27. septembar; Indikator: Realizovana aktivnost.

3.b.4. *Problemi/ograničenja sa kojima se TO Danilovgrad suočava i aktivnosti koje planira realizovati u pravcu njihovog prevazilaženja*

TO Danilovgrad nije imala većih izazova u poslovanju, do pojave COVID 19 virusa.. Racionalnim poslovanjem u periodu prije pandemije i pravilnim odnosom prema imovini osiguranli smo stabilno poslovno okruženje.

4. ORGANIZOVANJE MANIFESTACIJA

TO Danilovgrad planira da i u 2023. godini organizuje i učestvuje u organizaciji događaja i manifestacija koje doprinose boljoj promociji turističkih lokaliteta, poljoprivrede i drugih povezanih oblasti, a sve u cilju podrške razvoju turističkog proizvoda na teritoriji naše opštine, kao i povećanju turističkog prometa.

4.1. Obilježavanje početka ljetnje turističke sezone

Kako bi na najbolji način obilježili početak ljetnje turističke sezone, TO Danilovgrad planira da organizuje jednodnevnu manifestaciju kulturno – zabavnog karaktera. Manifestacija će početi sajmom poljoprivrednih proizvoda, starih zanata i suvenira na Trgu Golootočkih žrtava, a završiće se u večernjim časovima kada će u centru grada, biti održan kulturno – zabavni program. Rok: april-maj; Indikator: Minimum 2000 posjetilaca.

4.2. Dani Svetog Vasilija Ostroškog

Dan Svetog Vasilija Ostroškog se obilježava 12. maja kada se planira održavanje izložbe domaćih proizvoda, rukotvorina, suvenira i organizovanje prigodnog kulturno-zabavnog programa. Na taj način ovaj događaj bi, osim promocije vjerskog turizma, afirmisao i domaću radinost i obnovio znanja o kulturno – istorijskim znamenitostima. Rok: 12 maj; Indikator: Minimum 2000 posjetilaca.

4.3. Akcija za čistiji i ljepši grad i okolinu

Akcija se organizuje u saradnji sa DOO“Komunalno” Danilovgrad, OŠ “Vuko Jovović” Danilovgrad, OŠ “Njegoš” Spuž i danilovgradskom Gimnazijom Petar I Petrović Njegoš. Glavna aktivnost u okviru ove akcije odnosiće se na čišćenje užeg gradskog jezgra i glavne ulice u Spužu. Cilj je podizanje svijesti učenika o zaštiti životne sredine i brige o njenom permanentnom očuvanju. Rok: april-maj; Indikator: Realizovana aktivnost.

4.4. Manifestacija Rijekom Zetom

Tradicionalna kulturno–zabavna i sportska manifestacija Rijekom Zetom održava se svake godine u avgustu mjesecu. Manifestaciji prisustvuje veliki broj građana, kako iz Danilovgrada, tako i iz Crne Gore. Cilj manifestacije je promocija prirodnih ljepota rijeke Zete. Rok: avgust; Indikator: Minimum 3000 posjetilaca.

4.5. Prvenstvo Crne Gore u drmskom biciklizmu

TO Danilovgrad će u saradnji sa Biciklističkim savezom Crne Gore i Biciklističkim klubom “Džada”, a pod pokroviteljstvom opštine Danilovgrad, organizovati Drmsko prvenstvo Crne Gore u drmskom biciklizmu. Rok: II i III kvartal; Indikator: Minimum 20 takmičara.

4.6. Dani divljeg šipka Zagarač

U saradnji sa NVO “Za napredak Zagarača” uzećemo učešća u organizovanju manifestacije “Dani divljeg šipka” koja se održava u Donjem Zagaraču. Manifestacija ima za cilj promociju domaćih proizvoda i tradicionalnih jela. Rok: novembar; Indikator: Minimum 2000 posjetilaca.

4.7 Najbolji u turizmu

TO Danilovgrad će 2023. godine organizovati dodjelu nagrada “Najbolji u turizmu” za kvalitet i doprinos razvoju turizma. Rok: decembar; Indikator: Realizovana aktivnost.

4.8. Organizovanje i finansiranje drugih manifestacija i događaja

TO Danilovgrad će raditi na podsticanju, koordiniranju i organizovanju: kulturnih, umjetničkih, zabavnih, privrednih, sportskih i drugih događaja. Takođe, planiramo da uzmemo učešće u organizovanju tradicionalnih događaja i manifestacija poput Spušskog ljeta, Katunskih sportskih igara, Bjelopavličkih sportskih igrara, i sl. Rok: U kontinuitetu; Indikator: Realizovane aktivnosti.

5. PODSTICANJE DIVERZIFIKACIJE I INOVACIJE PROIZVODA I UNAPREĐENJE KVALITETA TURISTIČKOG PROIZVODA KROZ EFIKASNO UPRAVLJANJE DESTINACIJOM

5.a. Projekti za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude

5.a.1. Turistička signalizacija

Kvalitetna turistička signalizacija predstavlja važan dio segmenta turističke ponude. TO Danilovgrad u saradnji sa opštinom Danilovgrad planira da tokom 2023. godine započene realizaciju projekta turističke signalizacije koja je namijenjena obavještanju učesnika u saobraćaju u gradskom i prigradskom području o turističkim atrakcijama i sadržajima turističke ponude u okviru destinacije. Tokom 2023. godine je planirano da se postojeća turistička signalizacija dodatno unaprijedi u turističkim mjestima. Rok: IV kvartal; Indikator: Postavljena signalizacija.

5.a.2. Poboljšanje uslova boravka u ruralnom području

Uređenje ruralnog područja je od opšteg interesa kako zbog turista tako i zbog brojnih izletnika. Markiranje i čišćenje pješačkih staza na teritoriji opštine Danilovgrad će biti prioritet u 2023. godini. Rok: U kontinuitetu; Indikator: Markirane staze.

5.a.3. Ulaganja u turističku infrastrukturu

Tokom 2023. godine planirano je dalje unapređenje turističke infrastrukture u gradu i okolini u skladu sa raspoloživim budžetom i u saradnji sa nadležnim institucijama (npr. iscrtavanje murala na atraktivnoj lokaciji, uređenje nekog kružnog toka, parka, uređenje nekih gradskih plaža, uređenje infrastrukture za razvoj biciklizma, kićenje grada i sl.) Rok: U kontinuitetu. Indikator: Minimum 3 realizovana projekata/ideje.

5.a.4. Foto – konkurs “Prirodne ljepote Danilovgrada”

TO Danilovgrad će u 2023. godini organizovati Foto – konkurs “Prirodne ljepote Danilovgrada” koji će imati umjetničko istraživački karakter. Osnovni cilj akcije je uređenje i uljepšavanje čitavog područja naše opštine kao i razvijanje takmičarskog duha. Planirano je da učesnici slobodno istražuju, biraju prirodni lokalitet, konceptualizuju fotografsko djelo. Obaveza učesnika projekta je da dostave određeni fotografski materijal u skladu sa uslovima konkursa. Rok: II i III kvartal; Minimum 10 prijavljenih kandidata i realizovana aktivnost.

5.a.5. Akcija „Danilovgradskim stazama“

Sve veći broj turista u svijetu se bavi nekom vrstom aktivnog odmora, Danilovgrad posjeduje odlične resurse za razvoj ove vrste turizma. U cilju popularizacije aktivnog odmora TO Danilovgrad će tokom maja 2023. godine organizovati akciju „Danilovgradskim stazama“, u saradnji sa planinarskim

društvom Prekornica, gdje će zainteresovana javnost i turistička privreda biti u mogućnosti da upoznaju prirodne resurse u ruralnom zaleđu naše opštine. Rok maj mjesec: Indikator: Minimum 20 učesnika pješačke ture.

6. PROJEKTI VALORIZACIJE KULTURNE BAŠTINE

6.1. Projekti za arheološka istraživanja, konzervatorske i restauratorske radove, rekonstrukciju i promociju kulturnih dobara

Sredstva u iznosu od 10% boravišne takse biće opredijeljena shodno članu 8 Zakona o boravišnoj taksi („Sl.list RCG“, br 11/04,13/04 i „Sl.list RCG“ br. 48/15) za projekte valorizacije kulturne baštine. U saradnji sa Ministarstvom Kulture Crne Gore i opštinom Danilovgrad, 2018. godine smo pokrenuli projekat valorizacije lokaliteta Spuška tvrđava. Tom prilikom su urađena prva arheološka istraživanja na tom lokalitetu, dok informaciju o nastavku radova još nismo dobili. Nakon arheoloških istraživanja predviđeni su konzervatorski radovi. TO Danilovgrad planira realizovati projekte čišćenja i obilježavanja pješačkih staza na lokalitetima Spuška tvrđava i Gradina martinićaka. Lokaliteti imaju veliki istorijski značaj kako za Danilovgrad tako i za Crnu Goru. Rok: III Kvartal; realizovana aktivnost.

FINANSIJSKI PLAN TO DANILOVGRAD ZA 2023. GODINU

Prijedlog Finansijskog plana TO Danilovgrad za 2023. godinu je pripremljen u skladu sa projektovanim sopstvenim sredstvima i drugim prihodima.

Finansijski plan je sastavni dio Programa rada za 2023. godinu.

I Prihodi

Ukupna sredstva Turističke organizacije opštine Danilovgrad čine sopstvena sredstva i drugi izvori prihoda. Sopstvena sredstva obuhvataju sredstva po osnovu boravišne takse u iznosu od 80% ukupne naplate (20% po ovom osnovu prihoduje NTO CG), izletničke takse u iznosu od 100% ukupne naplate i članskog doprinosa u iznosu od 60% ukupne naplate (40% po ovom osnovu prihoduje NTO CG), dok druge izvore prihoda čine donatorska sredstva, krediti i drugi izvori finansiranja, u skladu sa Zakonom o turističkim organizacijama. U tabeli br. 1 dat je prikaz plana prihoda za 2023. godinu. Navedeni plan prihoda je urađen na osnovu prihoda ostvarenih u 2022. godini.

Tabela 5. Plan prihoda TO Danilovgrad za 2023. godinu

PRIHODI	Plan za 2022. godinu(€)	Plan za 2023 godinu(€)	Struktura 2023.	INDEX
1. Projektovana sopstvena sredstva i drugi izvori prihoda				
1.1. Prihod od boravišne takse	10.000,00	10.000,00	9,7%	100
1.2. Prihod od izletničke takse	50.000,00	50.000,00	48,5%	100
1.3. Prihod od člansko doprinosa	35.000,00	35.000,00	34%	100
1.4. Donatori	3.000,00	30.000,00	2,9%	100
1.5. Opština Danilovgrad	5.000,00	5.000,00	4,9%	100
UKUPNO	103.000,00	130.000,00	100%	157,2

U odnosu na prošlogodišnji plan prihodi od boravišne takse, izletničke takse i članskog doprinosa su planirani da budu na istom nivou, dok su prihodi od donatora planirani da budu uvećani za 100%. Takođe, Opština Danilovgrad je planom budžeta za 2023. godinu opredijelila određena sredstva za TO Danilovgrad.

II Rashodi

Tabela 6. Plan rashoda TO Danilovgrad za 2023. godinu

RASHODI	Plan za 2022. godinu (€)	Plan za 2023. godinu (€)	Index
1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	51.694,04	52.923,85	102,37
2. Ostala lična primanja	1.730,00	1.730,00	/
2.1. Naknada za zimnicu	1.180,00	1.180,00	/
2.3. Nakanada za zaposlene	550,00	550,00	/
3. Rashodi za material	3.800,00	3.800,00	/
3.1 Rashodi za energiju	1.000,00	1.000,00	/
3.2 Rashodi za gorivo	2.000,00	2.000,00	/
3.3. Rashodi za kancelarijski materijal	500,00	500,00	/
3.4. Rashodi za sitan inventar i sredstva za higijenu	300,00	300,00	/
4. Rashodi za usluge	2.750,00	3.050,00	110,9
4.1. Komunikacione usluge	1.200,00	1.200,00	/
4.2. Poštanske usluge	200,00	200,00	/
4.3. Bankarske provizije	350,00	350,00	/
4.4. Službena putovanja	1.000,00	1.000,00	/
4.5. Reprezentacija	0,00	300,00	/
5. Rashodi za održavanje info-punktova	4.508,20	4.508,20	/
5.1. Informativno - propagandna djelatnost	1.400,00	1.400,00	/
5.2. Info-punktovi - Usluge po Ugovoru o djelu	3.108,20	3.108,20	/
6. Rashodi za usluge za realizaciju projekata/aktivnosti	8.000,00	9.000,00	112,5
6.1. Programske aktivnosti	6.000,00	6.000,00	/

6.2. Projekti valorizacije kulturne baštine	1.000,00	1.000,00	/
6.3. Iznos za poboljšanje boravka turista	1.000,00	1.000,00	/
6.4. EU projekti	/	1.000,00	/
7. Rashodi za tekuće održavanje	1.520,00	1.720,00	113,15
7.1. Tekuće održavanje opreme	400,00	400,00	/
7.2. Tekuće održavanje građevinskih objekata	500,00	500,00	/
7.3. Tekuće održavanje automobila	620,00	820,00	132,25
8. Ostali rashodi	892,33	892,33	/
8.1. Osiguranje zaposlenih	352,11	352,11	/
8.2. Komunalne usluge	140,22	140,22	/
8.3. Ostali rashodi	400,00	400,00	/
9. Otplate obaveza iz prethodnog perioda	28.105,43	52.375,62	186,35
9.1. Dug po pitanju reprograma poreskog duga prema opštini Danilovgrad	3.715,80	15.852,36	426,60
9.2. Rata za lizing	1.401,48	0,00	/
9.3. Dug po pitanu poreza i doprinosa 2020/2021/22	22.985,15	36.523,26	158,89
UKUPNO:	103.000,00 €	130.000,00 €	126,2 1

- Bruto zarade i doprinosi – Planirana sredstva u iznosu od 52.923,85€ obuhvataju sredstva za zarade četiri zaposlena lica u Turističkoj organizaciji Danilovgrad.
- Ostala lična primanja u iznosu od 1.730,00€ obuhvataju:
 - Rashodi za zimnicu u iznosu od 1.180,00€ na istom su nivou u odnosu na prethodnu godinu,
 - Rashodi za naknadu za zaposlene u iznosu od 550,00€ na istom su nivou u odnosu na prethodnu godinu.
- Rashodi za materijal u iznosu od 3.800,00€ obuhvataju:
 - rashodi za kancelarijski materijal u iznosu od 500,00€ na istom su nivou u odnosu na prethodnu godinu;
 - rashodi za sitan inventar i sredstva za higijenu u iznosu od 300,00€ na istom su nivou u odnosu na prethodnu godinu;
 - rashodi za električnu energiju u iznosu od 1.000,00€ na istom su nivou u odnosu na prethodnu godinu;
 - rashodi za gorivo u iznosu od 2.000,00€ na istom su nivou u odnosu na prethodnu godinu;
- Rashodi za usluge u iznosu od 3.050,00€ obuhvataju:

- rashodi za komunikacione usluge u iznosu od 1.200,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
- rashodi za poštanske usluge u iznosu od 200,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
- bankarske provizije u iznosu od 350,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
- rashodi za službena putovanja u iznosu od 1.000,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
- rashodi za reprezentaciju u iznosu od 300,00€ veći su u odnosu na predhodnu godinu.
- Rashodi za osposobljavanje info-punktova od 4.508,20€ obuhvataju:
 - rashodi za informativno propagandnu djelatnost u iznosu od 1.400,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
 - rashodi po osnovu Ugovora o djelu u iznosu od 3.108,20€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
- Rashodi za usluge za realizaciju projekata/aktivnosti u iznosu od 9.000,00€ odnose se na:
 - rashodi za programske aktivnosti u iznosu od 6.000,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu,
 - rashodi za arheološka istraživanja, konzervatorske i restauratorske aktivnosti i rashode za poboljšanje uslova boravka turista. Na osnovu člana 8. Zakona o boravišnoj taksi, 10% sredstava se izdvaja za projekte valorizacije kulturne baštine, koji se odnose na arheološka istraživanja, konzervatorske i restauratorske radove, rekonstrukciju i promociju kulturnih (rashodi za projekte valorizacije kulturne baštine 1.000,00€) i 10% sredstava se izdvaja za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude (rashodi za poboljšanje boravka turista 1.000,00€).
 - rashodi za EU projekte u iznosu od 1.000,00€ veći su u odnosu na predhodnu godinu.
- Rashodi za tekuće održavanje u iznosu od 1.720,00€ obuhvataju:
 - rashodi za tekuće održavanje opreme 400,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
 - rashodi za tekuće održavanje građevinskih objekata 500,00€ na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
 - rashodi za održavanje automobila 820,00€ veći su u odnosu na predhodnu godinu.
- Ostali rashodi u iznosu od 892,33€ obuhvataju osiguranje zaposlenih, komunalne usluge i ostale izdatke i na istom su nivou u odnosu na predhodnu godinu.
- Rashodi za otplatu obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 52.375,62€ odnose se na:
 - dug po osnovu reprograma poreskog duga prema u iznosu od 15.852,36€.
 - dug za poreze i doprinose u iznosu od 36.523,26€.

Obradila Stručna služba TO Danilovgrad

vd direktor

Obrad Barović